

izobraževanje še pomanjkljivo. V Monakovem je naslikal sv. Irijo, ki priča o vtisku, ki ga je nanj napravil Gabriel Max. L. 1877. je razstavil v „Salonu“ „Svatební průvod královny Dagmary“ in „Obětí náboženského fanatismu“. Zelo je iznenadila l. 1878. slika „Poselství krále Ladislava ke dvoru francouzskému“, za katero je prejel drugo nagrado v pariškem „salonu“ in veliko medalijo v Berlinu. S tem umotvorom se konča zanj doba hudih bojov. V letih 1880–1882. je razstavil „Dopis“, „Předčítání bible“, „Představení pěvce“, „Babiččiny imeniny“, „Pan strýček“ in še nekatere druge manjše podobe. Izdelal jih je po svojem potovanju na Nizozemsko l. 1879. Znamenita je tudi slika „Karel IV. a Laura na dvoře papežském v Avignoně“ in „Kolumbus“, ki je bil

V. Ši. Brožík.

podlaga njegovi sliki l. 1885. „Kolumbus na dvoře španělském“. Omeniti treba še „Slavnost u Rubense“, „Císař Rudolf u svého alchymisty“, „Pěvec ballad“, „Přemyslovci, Lucemburgové a Habsburgové“, „Defenestrace“, „Polyxena z Lobkovic (1893)“, „Zvolení Jiřího z Poděbrad za krále českého“ in l. 1895. ogromno sliko „Tu felix Austria nube“. Poleg teh je naslikal še mnogo manjših slik in portretov, kakor gospo Šamberkovo, izvrstno igralko, virtuoza na gosli Fr. Ondříčka in predsednika akademije Jos. Hlavka.

Dokler si Brožík ni pridobil slovečnega imena, je živel dokaj težavno, kajti boriti se je moral s hudimi zaprekami. A že od mladih nog vaje stradal, je srečno premagal vse nadloge.

1) Žrtov.

Rodil se je na samoti Hamri v okraju plzenskem dne 5. marca l. 1851. Oče mu je bil reven kotljar, ki se je poleg rokodelstva bavil tudi z malim gospodarstvom, katero je imel v najemu. Ko je bil Vaclav star tri leta, so se stariši preselili v Košiče pri Pragi, kjer je obiskaval ljudsko šolo. Na to je vstopil v litografično delavnico. Ko pa je zavod prenehal v vojskinem l. 1866., je delal do svojega sedemnajstega leta v smihovski tovarni za porcelan. Posebno veselje je kazal do slikarstva; vsako stvar, ki mu je ugajala, je naslikal. S tem je opozoril nase nekatere dobrotnike in prijatelje umetnosti, ki so mu omogočili obiskovanje praške slikarske akademije. A razmerje na akademiji mu ni ugajalo; zato se je oklenil mojstra Lauferja in od njega šel v Draždane, kjer tudi ni ostal dolgo časa. Za tem ga vidimo zopet v Pragi, nato v Monakovem in slednjič v Parizu, kjer se je oženil s hčerjo trgovca Sedelmayerja. L. 1884. je bil imenovan za člana častne legije francoske, l. 1890. pa za njenega častnika. L. 1889. je bil odlikovan tudi na Avstrijskem. L. 1895. so ga imenovali za profesorja na razširjeni slikarski akademiji v Pragi, kateri je tudi večkrat načeloval. Ko je dovršil sliko „Tu felix Austria nube“, je dobil plemstvo od avstrijskega cesarja. Ta slika je zdaj v dvornem muzeju na Dunaju.

Brožík je bil dober rodoljub. Ko so ga l. 1884. naprosili, naj pošlje kako sličico, da se obdario otroci v Litomeričah, je napravil in poslal iz Pariza sliko, vredno 2000 fr. „Osrednja Šolska Matica“ jo je dobro prodala. Žal, da se včasih husitske misli preveč kažejo v njegovih slikah.

V najlepših letih je moral na oni svet. Mrzlica, katera je skozi pol leta njegovo zdravje izpodkopavala, je pretrgala nit njegovega delavnega življenja. Bodi mu trajen spomin!

H.

Češka slovstvena zgodovina za širše občinstvo je izšla v krasno ilustrirani izdaji „Pisemnictví české slovem i obrazem od nejdávnějších dob až po naše časy“. (Založila Grosman in Svoboda.) Knjigo je spisal Václav Flajšhans. Okrašena je s 453 podobami in ima 48 prilog. V novejši češki književnosti sta dve struji: Ena narodna, druga mednarodna, realistiško-skeptična, katero zastopa Masaryk. Pisatelj Flajšhans je nasprotnik Masarykov, kar v knjigi odločno kaže. Tudi ni dal v knjigo njegove slike, dasi vidimo v njej obraze manj vplivnih književnikov.

„Z ognjem in mečem.“ Sarah Bernhardt je priredila za oder slavni Sienkiewiczzev roman „Z ognjem in mečem“. Drama se prvič uprizori v Parizu.

Jubilej V. G. Korolenka. Malorusi so svečano proslavili 14. nov. 1903. dvajsetletnico literarnega delovanja svojega slavnega pisatelja Vladimira Galaktonoviča Korolenka. Ta dan so po celi prostrani Rusiji priredili slavnostna zborovanja, pri katerih so